



Українська Католицька Парафія  
Покров Пресвятої Богородиці

Protection of the Blessed Virgin Mary Ukrainian  
Catholic Parish

550 West 14 Avenue  
Vancouver, BC V5Z 1P6  
E-Mail: office@stmarysbc.com

Phone: 604.879.5830  
Fax: 604.874.2727  
Website: www.stmarysbc.com

*The No. 1 priority for ... the church is evangelization:  
"Preaching the Gospel of Jesus Christ in today's world."*

**29 Вересня, 2013**

**Volume 58 No. 39**

**September 29, 2013**

**Служби Божі/Divine Liturgies**

*В Неділю/Sunday*

*8:30 am partially sung*

*10:30 am sung*

**У Свята/Holy Day of Obligation**

*10:30 am and 7:00 pm*

**Щодня/Daily Scheduled**

*8:15 am in church*

**First Friday - 8:15 am Divine Liturgy and  
Moleben to the Sacred Heart of Jesus**

**Сповіді/Confessions:**

- 1/2 години перед Службою Божою
- 1/2 hour *before* Divine Liturgy
- Або наперед домовитися під час тиждня
- *Or by appointment during the week*

**Baptism by appointment - membership in  
Parish is required**

**Anointing of the Sick/Hospital Visits/  
Eucharist for the sick - any time**

**Marriages by appointment made at least six  
months in advance. Membership in Parish is  
required**

**Funerals by arrangement in the Parish Office**

**оо. Василян/ Basilian Fathers serving the  
Parish**

- Father Josaphat Tyrkalo, OSBM, Pastor  
Email: pastor@stmarysbc.com
- Most Rev. Severian Yakymyshyn, OSBM  
Bishop Emeritus

**19 Sunday after Pentecost  
Luke 6:31-36**



**19 Неділя Після Зшестя Святого Духа  
Лука 6:31-36**

**SPECIAL NOTICE – Do not park in the  
RESERVED stalls in front of St. Mary's  
Gardens when you come for the Sunday  
Divine Liturgy. Your car will be towed.**

**Парафія Покрова Пресвятої Богородиці вітає всіх гостей, приятелів та рідних які зєдналися сьогодні разом брати участь в цій Службі Божі. Нехай наш Господь через заступництво Покрова Пресвятої Богородиці благословить Вас і Вашу родину.**

**Місячний намір Святішого Отця Папи Римського – на Вересень**

**Загальний намір:** Відкрити вартість навчання. Щоб чоловіки і жінки наших часів, стільки разів занурені в поспішний ритм життя, відкрили вартість мовчання і вміли слухати Бога в своїх братах.

**Місійний намір:** Переслідувані християни. Щоб переслідувані християни могли свідчити любов Христа.

- *Тропарі і читання в зеленій книжці на стор. 10 і 11.*

- *Кава і солодке сьогодні після недільні Служби Божої у вітальні під церквою.*

**В цьому часі тільки один священник служить в парафії. Щоби вз'яти участь у Св. Сповіді, заохочуємо Вас приходити до церкви 30 хвилин скоріше перед Св. Літургію. Ви можете також наперед домовитися і прийти до Каплиці в резиденції під час тиждня.**

**Спеціальне прохання:** після закінчення Служби Божої просимо замкнути молитвенники і співаники і поставити їх на відповідне місце. Рівнож просимо не залишайте бюлетенів і других матеріалів в лавках. Будьмо господарними в нашій церкві і допоможемо, щоби наші лавки були чисті й акуратні.

**Сьогодні: Неділя, 29 Вересня: – Катехитична програма під час Служби Божої в 10:30 рано.**

**Середа, 2 Жовтня: – 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.**

**Четвер, 3 Жовтня: – 7 вечора – Поширення зрозуміння віри під церквою.**

**П'ятниця, 4 Жовтня: Перша П'ятниця**

– 8:15 ранку – Служба Божа а від так Молебень до Серця Христового.

– 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.

**Неділя, 6 Жовтня:**

– Спільна Вервиця – 9:50 рано в церкві перед Службою Божою у 10:30 рано.

– **ПАРАФІЯЛЬНИЙ ПРАЗНИК:** Архиєрейська Свята Літургія відправиться о год. 10:30 рано. Після Святої Літургії запрошуємо всіх на Празничний Обід в нашій аудиторії. \$15/дорослих, \$10/студети, діти нижчи 6 років, за дармо. Можна набути білета від Lorraine Waslen or Beverly Pacholko.

**Понеділок, 7 Жовтня: – 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.**

**Середа, 9 Жовтня: – 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.**

**Четвер, 10 Жовтня: – 7 вечора – Поширення зрозуміння віри під церквою.**

**П'ятниця, 11 Жовтня:** – 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.

**Неділя, 13 Жовтня:**

- Спільна Вервиця – 9:50 рано в церкві перед Службою Божою у 10:30 рано.
- Парафіяльна Катехитична програма під час Служби Божої в 10:30 рано і буде продовжуватися кожної неділі.

**Понеділок, 14 Жовтня: “День Подяки”**

- 9:00 ранку Служба Божа в церкві за подяку всіх даних ласк.
- 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.

**Середа, 16 Жовтня:** – 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.

**П'ятниця, 18 Жовтня:** – 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.

**Неділя, 20 Жовтня:** – Парафіяльна Катехитична програма під час Служби Божої в 10:30 рано.

**Понеділок, 21 Жовтня:** – 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.

**Середа, 23 Жовтня:** – 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.

**Четвер, 24 Жовтня:** – 7 вечора – Поширення розуміння віри під церквою.

**П'ятниця, 25 Жовтня:** – 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.

**Неділя, 27 Жовтня:**

- Парафіяльні Річні Збори починаються з перекускою в нашій центрі після 10:30 Служби Божої.

**Понеділок, 28 Жовтня:** – 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.

**Середа, 30 Жовтня:** – 7:00 веч. Спільна Вервиця в каплиці.

**Це пригадка для всіх вірних.** Просимо приходити вчасно на Службу Божу. Будьмо готові разом заспівати початковий гімн. Зрозумійте, якщо Ви прийдете до Церкви після Великого Входу, Ви пропустили більшу частину Служби Божої, і дійсно не вислухали приписаної Служби Божої на неділю.

**Церковна Етика:** Будьмо свідомі, що беручи участь у Св. Літургії ми мусимо одержати кінцеве Благословення перед тим як ми залишимо Службу Божу. Ми рівнож просимо не виходити з Церкви перед закінченням Служби Божої. Ми просимо Вас не спілкуватися в Церкві перед, під час і після Служби Божої. Прошу це робити в притворі Церкви або у Вітальні під церквою. Залишім наву (Nave) церкви для вірних які моляться.

**УВАГА!** Нова інформація про життя Церкви (новини, анонси, інтерв'ю, авторські колонки, статті) буде розміщуватися на Інформаційному ресурсі УГКЦ [news.ugcc.org.ua](http://news.ugcc.org.ua), створеному на підтримуваному Департаментом інформації УГКЦ. Попередній офіційний веб-сайт УГКЦ [www.ugcc.org.ua](http://www.ugcc.org.ua) оновлюватися не буде і пропонуватиме відвідувачам архівні відомості.

*Просимо всіх Парафіян приносити продукти для потребуючих, які не псуються (non-perishable) в першу і третю неділю кожного місяця.*

*The Protection of the Blessed Virgin Mary Parish welcomes all guests, friends, visiting relatives and Parishioners in celebrating this Divine Liturgy together. May our Lord, through the intercession of our Blessed Lady, the Mother of God, bless you and your family!*

***Monthly Papal Intentions for September***

***General Intention:*** *Value of Silence - That people today, often overwhelmed by noise, may rediscover the value of silence and listen to the voice of God and their brothers and sisters.*

***Missionary Intention:*** *Persecuted Christians - That Christians suffering persecution in many parts of the world may by their witness be prophets of Christ's love.*

- ***Tropar, Kondak & readings in the green booklet pages 10 and 11.***

- ***Coffee and sweets available following the Sunday Divine Liturgies in the Fellowship Room. All guests and parishioners are invited.***

***UNTIL FURTHER NOTICE - only one priest is serving the parish. To receive the Mystery of Reconciliation, (Confession), you are encouraged to come thirty (30) minutes before the Divine Liturgy. You may also make an appointment to come during the week to the chapel in the rectory.***

***A SPECIAL Request:*** *At the conclusion of each Divine Liturgy, please close all Liturgy and hymnbooks and return them to their proper place. Also, please do not leave any church bulletins or other reading material in the pews. Each and every participant is invited to do their part to be true stewards of our parish church by helping to keep the church pew pockets and pews clean and neat. Thank you.*

***TODAY- Sunday, September 29: - Catechism for Pre-Schooler's during 10:30 am Divine Liturgy.***

***NOTE TO ALL CHOIR MEMBERS:*** *Be reminded next Sunday we will be celebrating our Parish Praznyk (Feast day) as well as Bishop Paul's 25th Anniversary of priestly ordination. We will utilize the today's 10:30 Liturgy as a "warm-up/rehearsal". Let us make a super effort to greet all Praznyk participants and Bishop Paul on this memorable occasion!*

***Wednesday, October 2: - 7:00 pm Communal Rosary in Rectory Chapel.***

***Thursday, October 3: Study sessions on "THE CREED" (our Faith) at 7 pm in Fellowship Room.***

***Friday, October 4: First Friday***

- ***8:15 am*** - Divine Liturgy followed by Moleben to the Sacred Heart.

- ***7:00 pm*** Communal Rosary in Rectory Chapel.

**Sunday, October 6:** – 9:50 am Communal Rosary in Church.

– **PARISH PRAZNYK: Pontifical Divine Liturgy will be celebrated at 10:30 am. Dinner will follow in the Parish Auditorium.** Cost of ticket is \$15.00/adult; students/\$10.00. Children under 6 years free. You may purchase your tickets from Lorraine Waslen or Beverly Pacholko.

**Monday, October 7:** – 7:00 pm Communal Rosary in Rectory Chapel.

**Wednesday, October 9:** – 7:00 pm Communal Rosary in Rectory Chapel.

**Thursday, October 10: Study sessions on “THE CREED” (our Faith) at 7 pm in Fellowship Room.**

**Friday, October 11:** – 7:00 pm Communal Rosary in Rectory Chapel.

**Sunday, October 13:** – **Catechism** for Pre-Schooler’s during 10:30 am Div. Lit.

**Monday, October 14: “Thanksgiving Day”**

– **9:00 am Divine Liturgy of Thanksgiving in Church.** Please participate.

– 7:00 pm Communal Rosary in Rectory Chapel.

**Wednesday, October 16:** – 7:00 pm Communal Rosary in Rectory Chapel.

**“Pyrohy Making” dates for the Bazaar – Wednesdays at 8 am: Oct. 9; Oct. 23 and Oct. 30. For more information, call Henriette Ukrainetz at 604.291.0087.**

**Thursday, October 17: Study sessions on “THE CREED” (our Faith) at 7 pm in Fellowship Room.**

**Friday, October 19:** – 7:00 pm Communal Rosary in Rectory Chapel.

**Sunday, October 20:** – **Catechism** for Pre-Schooler’s during 10:30 am Div. Lit.

**Monday, October 21:** – 7:00 pm Communal Rosary in Rectory Chapel.

**Wednesday, October 23:** – 7:00 pm Communal Rosary in Rectory Chapel.

**Thursday, October 24: Study sessions on “THE CREED” (our Faith) at 7 pm in Fellowship Room.**

**Friday, October 25:** – 7:00 pm Communal Rosary in Rectory Chapel.

**Sunday, October 27:** – **Catechism** for Pre-Schooler’s during 10:30 am Div. Lit.

**Monday, October 28:** – 7:00 pm Communal Rosary in Rectory Chapel.

**Wednesday, October 30:** – 7:00 pm Communal Rosary in Rectory Chapel.

**NOTICE TO ALL PARISHIONERS:** The Divine Liturgy begins at 8:30 A.M. or at 10:30 A.M. on Sunday mornings. You have the responsibility to arrive before the church bells ring announcing the beginning of the Service. Realize that in order to have attended the Sunday Service you would have: received the Opening Blessing, listened to the Gospel, participated in the Consecration of the Holy Gifts, and following Holy Communion, would have received the Dismissal Blessing to strengthen you to proclaim the Good News throughout the week.

**Church Etiquette:** We also ask that you do not visit in the main part of the Church (the Nave) before, during, or after the Service. Please use the Vestibule or the Fellowship room to conduct your conversations - leave the Church proper for those that want to pray.

**To Request Prayers for:** yourself, your family, or a friend – please submit the name to the Parish Office or place a note on the collection plate.

**Пам'ятайте помолитися:** за Вашу родину, за членів Парафії, а особливо за тих які знаходяться в лікарнях, або тих що очікують Божої відповіді на їхні молитви, або радіють Божою відповіддю, або за тих які відзначають уродини, або роковини, або за тих що покликані до їхньої вічної винагороди, або за родину яку вони залишили.

**Remember to pray for:** your family; fellow parishioners; those confined to their hospital beds or their homes; those seeking God's guidance or rejoicing with God's favour; or for those celebrating a birthday or anniversary; or have been called to their eternal reward or for the family they leave behind; as well as any other need.

**Please remember in your prayers:** Bishop Severian Yakymyshyn, OSBM, Fr. Josaphat Tyrkalo, OSBM, Fr. Steven Basarab, Mary Balsevicius, Joseph Bayduza, Frances Bethune, Elizabeth Duda, Mary Earl, Quenten Fabiano, Catherine Hladij, Alice Humenick, Bohdan Karpinski, Emily Kuzyk, Bodzie and Shirley Lawryshyn, Ben Marchinkow, Василь Марусяк, Joseph Nadelko, Roma Nowakowski, (Bishop Ken's mother), Orest Obuck, John Pura, Mary Scott, Dave Shelast, Tiny Zarski.

**Please Visit:** our Parishioners that are in the hospital or have difficulty getting around in their homes. They need your visit, your phone call, as well as your prayers.

**Please pray for vocations to the priesthood and religious life.**

**If there are people you visit requesting prayers, or a visit from the Priest, please inform the Parish office so that father might know to visit them.**



**PRAYER FOR A VIBRANT PARISH** – O God, Creator of Heaven and Earth! Because of your indescribable love for us, you sent your Only-Begotten Son, Our Lord and Saviour, Jesus Christ – The Way, The Truth, and The Life – and our Salvation. In His name, we turn to You. Strengthen our hearts and minds in Christian love and in unity of purpose as we strive to build a Vibrant Parish. Give us the grace to model our lives according to the Word of God. Instill in us the desire to pray and to celebrate the Holy Mysteries as one Christian Family in our Parish Community. Inspire us to follow Your great command to be a servant to the less fortunate among us! Grant this, O Lord, through the mercies and love for mankind of Your Only-Begotten Son with whom You are blessed, together with Your All-Holy, Good and Life-Giving Spirit, now and for ever and ever. Amen!

**ПРОСИМО** щоб оголошення до наступного дво-місячного календаря треба подати до канцелярії не дальше як 20-го дня цього місяця.

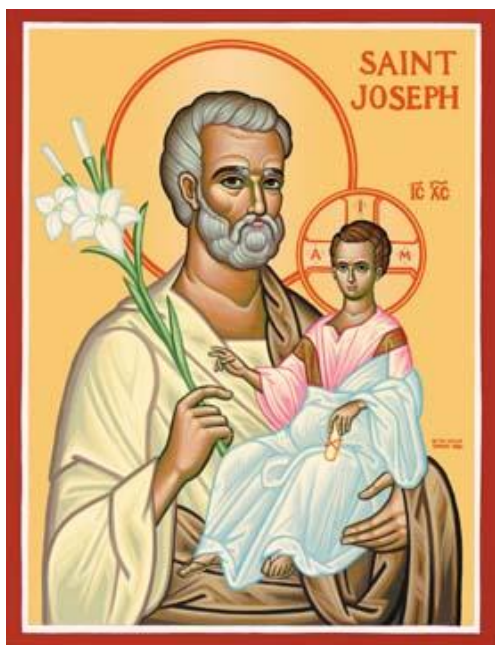
*Food Bank Donations: We encourage all parishioners to contribute to the Food Bank on the first and third Sundays of every month. PLEASE ADD YOUR SUPPORT.*

### **Prayer by Metropolitan Andrey Sheptytsky for Ukrainian Families**

God Almighty, O God of our Fathers! Grant to our nation many good and holy Christian families. Give us fathers who will loudly and openly confess your holy Gospel and be in Your service. Give us fathers who will be a good example of Christian life for their children, true protectors and good leaders in life. Grant us mothers who are capable of bringing up their children in a Christian way, and are a joy and help as well as good advisors for their husbands. Grant us children who will be the pride and joy of their parents and the splendour of their nation. Almighty God, bless our Ukrainian nation. Grant her the grace to faithfully serve You and one day to be granted the eternal reward in heaven. For You are a good and loving God, and we give glory to You, Father, Son and Holy Spirit, now and forever and ever. Amen.

### **Молитва Митрополита Андрея Шептицького за українську родину**

Боже великий, Боже отців наших! Дай нашому народові якнайбільше добрих, святих християнських родин. Дай нам таких батьків, які голосно й відверто признавалися б до божественної Твоєї Євангелії і до Твоєї служби. Дай нам батьків, які для своїх дітей були б прикладом християнського життя, правдивими опікунами та добрими провідниками в житті. Дай нам таких матерів, що вмiли б добре, по-християнськи виховувати своїх дітей, а для своїх чоловіків були б поміччю, потіхою та доброю радіою. Дай нам таких дітей, які були б потіхою та славою батьків і красою свого народу. Благослови, всемогутній Боже, український нарід. Даруй йому ласку вірно Тобі служити і доступити колись вічної нагороди в небі, бо Тобі, Боже, у Святій Тройці єдиний, Отче, Сину і Духу Святий, належить вся слава, честь і поклін навіки вічні. Амінь.



*St. Joseph, guardian of Jesus and chaste husband of Mary, you passed your life in loving fulfillment of duty. You supported the holy family of Nazareth with the work of your hands. Kindly protect our fathers who trustingly come to you. You know their aspirations, their hardships, and their hopes. They look to you because they know you will understand and protect them. You too knew trial, labour and weariness. But amid the worries of material life your soul was full of deep peace and sang out in true joy through intimacy with God's Son entrusted to you and with Mary, his tender Mother. Assure those you protect that they do not labour alone. Teach them to find Jesus near them and to watch over them faithfully.*



**Monthly Calendar Announcements** for the next two months must be in the office by the 20th day of this month.

**When you make a donation towards the purchase of Deacon, Lector, and Acolyte vestments, you will be remembered in the prayers of the Acolyte/Lector/Deacon during every Divine Liturgy.**

We have received the Deacon/Lector Gold, Blue Red and white vestments. **The cost to date of vestments ordered with shipping is \$5,628.60.** Since we have received donations to cover the cost to date, we have ordered two green Deacon vestments at a cost of \$550/each plus shipping.

Each time the Deacon, Lector or Altar Server vests, they include in their prayers the persons that have provided them with the vestment. Your donation is greatly appreciated. May the Mother of God continue to intercede for you before the throne of God!

<b>DONATIONS:</b>	UCWLC	1,000.
	Parishioner: Anonymous	1,700.
	Parishioner: Anonymous	1,000.
	Parishioner: Anonymous	800.
	Parishioners: Anonymous	420.
	Tony Cochrane & Jessye Labaj	200.
	John & Irene Sliziak	200.
	Parishioner: Anonymous	100.
	Stephanie Dorosiewich	100.
	Andrei Fedunyk	100.
	Bessie Lashin	100.
	Ben & Bonny Marchinkow	100.
	Ray & Stella Noble	100.
Total donations to date:		5,920.

**PLEASE NOTE:** new information about the life of the Ukrainian Catholic Church in Ukraine (news, announcements, interviews, columns, and articles) will be posted on the UGCC information website [news.ugcc.org.ua](http://news.ugcc.org.ua), created and administered by UGCC Department of Information. The former official website ([www.ugcc.org.ua](http://www.ugcc.org.ua)) will not be updated and will only provide news archives.

**Bulletin Announcements** must be in the office by Wednesday noon. It is your responsibility to notify the office, do not think that 'well they know', Father or the Secretary may know but do not always remember to put it in the bulletin!

**YEAR OF FAITH** – Heavenly Father, we ask for Your blessings as we celebrate this Year of Faith that we may deepen our personal encounter with Christ, that we may be more able to share our faith with those around us; to share our love for the Church and its people as Christ showed His love for us. By this, we



renew our baptismal call by living out our daily moments with faith, hope and love. We ask through the prayers of the Most Holy Mother of God and all the saints. Amen.

# **U R G E N T L Y N E E D E D**

Volunteers are urgently needed to help on Tuesday evenings, with the Church bingo!

5:00 pm to 10:00 pm.

The only requirements are a willingness to work and the ability to count and make change.

**NO EXPERIENCE IS NECESSARY!**

Contact Ed Pacholko at 604-552-8862

Можна замовити за \$15.00, книжку КАТЕХИЗМ – “ХРИСТОС – НАША ПАСХА”

**КАТЕХИЗМ УГКЦ – ХРИСТОС – НАША ПАСХА**

Львів – Видавництво “Свічадо” 2010

**PART 1 ВІРА ЦЕРКВИ**

## **0.3 Вступ**

23 Перша частина Катехизму розкриває зміст віри в Бога Отця, Сина і Святого Духа, який зволив об’явитися людям і якого пізнаємо згідно з Його Об’явленням. Цей зміст віри Церква урочисто сповідує в соборному проголошенні Нікейсько-Царгородського Символу віри та молитовно досвідчує в Анафорі Божественної Літургії. Тому перша частина Катехизму, яка складається з трьох розділів, побудована на тлумаченні Символу віри та Анафори Літургії святого Василя Великого.

24 Перший розділ – “Об’явлення Пресвятої Тройці” – присвячений Об’явленню Бога як Творця і Вседержителя світу. Це Об’явлення міститься у Святому

Переданні та Святому Письмі Старого і Нового Завіту й доручене святій Церкві, яка його звіщає та про нього авторитетно тлумачить і навчає. Вона заохочує всіх до пізнання Бога, щоб читаючи й слухаючи Слово Боже, щоденно жили Ним. Боже Слово зростає в нас, неначе зерно в доброму ґрунті, просвічуючи нас і вводячи в таїнственну глибину Божого життя.

- 25 Вершиною Божого Об'явлення є воплощений з Духа Святого і Марії Діви Син Божий – Господь наш Ісус Христос, який у Своїх словах і ділах об'явив любов Бога Отця. Апостоли – Христові учні – прийняли Слово Боже й благовістили його всьому світові. Вони свідчили про Христа словом проповіді та власним життям. Переїняли посланництво апостолів їхні наступники – святі Отці Церкви, які зберегли неперервність апостольського передання.
- 26 Другий розділ “Віруємо в Тройцю Єдиносущну й Нероздільну” розкриває вчення про Пресвяту Тройцю – Отця, Сина і Святого Духа. Таїнство Пресвятої Тройці перевищує людське розуміння. Приймаючи це таїнство вірою, ми наближаємося до Бога, сповнюємося Ним і водночас осягаємо щораз більшу повноту пізнання Бога та життя в Ньому.
- 27 Третій розділ “Віруємо в єдиного Бога Отця Вседержителя.., і в єдиного Господа нашого Ісуса Христа.., і в Духа Святого Господа Животворящого» виявляє у світлі віри все те, що Бог зробив «задля нас людей і нашого ради спасіння.” Ці діла Бога становлять священну історію: створення світу і людини, обітниця спасіння, воплощення Сина Божого, воскресіння Христа, зіслання Святого Духа на апостолів і знову пришестя Христа у славі.
- 28 Наше спасіння звершується в Христовій Церкві, єдиній, святій, соборній та апостольській. Ця єдина і соборна Церква існує в помісних Церквах і з помісних Церков,<sup>1</sup> серед яких і наша Українська Греко-Католицька Церква. Спомином про українських новомучеників та ісповідників віри закінчується цей розділ і перша частина Катехизму.

#### **0.4. Об'явлення Пресвятої Тройці**

“Ти єси Той, Хто дарував нам пізнання Своєї істини. І хто спроможний висловити могутність Твою, голосною вчинити всю хвалу Твою, або повідати кожночасно чудеса Твої?” (Анафора Літургії святого Василя Великого)

##### **0.4.1 Боже Об'явлення**

- 29 Віра Церкви ґрунтується на Божому Об'явленні. У цьому Об'явленні невидимий Бог з повноти своєї любові промовляє до людей, щоб покликати їх до сопричастя зі Собою: “Сподобалось Богові, у Його доброті й мудрості, об'явити Себе самого й подати до відома таїнство своєї волі (пор. Єф. 1:9), завдяки якій люди через Христа – Слово, що стало тілом, у

<sup>1</sup> Див. II ВАТИКАНСЬКИЙ СОБОР, Догматична конституція про Церкву *Світло народів*, 23.

Святому Дусі мають доступ до Отця і стають учасниками Божої природи.”<sup>2</sup> (пор. Еф. 2:18; 2 Пт. 1:4) Бог, що “у світлі живе неприступним, якого ніхто з людей не бачив, ані бачити не може,” (1 Тм. 6:16; пор. Йо. 1:18; 1 Йо. 4:12) “у тіло одягнувшись, прийшов до людей, на землі живучих, щоб довідались вони про відвідини їх і Господнє пришествя.”<sup>3</sup> Об’являючи Себе, Бог, який у своїй сутності є непізнаним, бажає, щоб люди відповіли Йому, пізнавали Його і любили Його понад усе.<sup>4</sup>

30 Боже Об’явлення здійснюється одночасно через дії і слова, тісно пов’язані між собою, які взаємно освітлюють одні одних.<sup>5</sup> Таким чином проявляється особлива “Божа педагогіка:”<sup>6</sup> Бог відкриває Себе людині поступово, поетапно готуючи її до сприйняття Об’явлення Себе Самого, аж до повноти Об’явлення в Особі й ділі Воплоченого Слова – Ісуса Христа: “Багаторазово й багатьма способами Бог говорив колись до батьків наших через пророків. За останніх же оцих днів Він говорив до нас через Сина, Якого зробив спадкоємцем усього і Яким створив віки.” (Євр. 1:1–2) У всій повноті Бог об’являє Себе тільки у своєму воплоченому Слові, яке було споконвіку (пор. Йо. 1:1), – Ісусі Христі, в якому “враз із людською природою живе вся повнота Божества.” (Кл. 2:9)

31 У Старому Завіті Бог об’являється Мойсеєві на горі Синай як Суций – “Я Той, Хто є,” (Вих. 3:14) об’являючи йому не щось про Себе, але самого Себе. Ім’я “Суций” означає, що Бог є Особою – джерелом існування і життя. У Новому Завіті Бог, який першим іде назустріч людині (пор. Йо. 3:16; 1 Йо. 4:19), об’являє Себе Отцем через воплоченого Сина Ісуса Христа в Святому Дусі.

#### 04.1.1. Боже Слово у творінні

32 Тільки Бог існує споконвіку, а все творіння Він привів від небуття до буття. Тільки Він має життя в повноті, а світ, оскільки створений, завдячує своє існування Йому. Бог творить усе своїм Словом: “Ним постало все, і ніщо, що постало, не постало без Нього.” (Йо. 1:3; пор. Бут. 1) Створена Богом природа та її закони походять від Слова: “Слово ... залишається в землі по всі наступні часи, подаючи їй силу родити й приносити плоди.”<sup>7</sup> Боже Слово надає закон і сенс творінню: “*І сказав Бог*, – це значить, що в кожне єство вкладено премудре і художнє слово.”<sup>8</sup> У спогляданні природи, її закономірностях та гармонії, ми пізнаємо премудрість Творця та красу його задуму. Все створіння прославляє Бога, Його велич, славу і мудрість:

<sup>2</sup> II ВАТИКАНСЬКИЙ СОБОР, Догматична конституція про Боже Об’явлення *Боже Слово*, 2.

<sup>3</sup> ІЛАРІОН, *Слово про закон і благодать*.

<sup>4</sup> Пор. *Катехизм Католицької Церкви*, 52.

<sup>5</sup> Пор. *Боже Слово*, 2.

<sup>6</sup> *Катехизм Католицької Церкви*, 53.

<sup>7</sup> ВАСИЛІЙ ВЕЛИКИЙ, *Коментар на Шестиднев. Бесіда 5* : PG 29, 96A.

<sup>8</sup> ГРИГОРІЙ НІСЬКИЙ, *Про Шестиднев*, (том I, част. I, ст. 32- нема дослівно такого тексту) : PG 44, 88-89.

“Небеса оповідають славу Божу, і діло рук Його проголошує твердь небесна;” (Пс. 19:2) “Господи, Боже наш, яке предивне Твоє ім’я по всій землі!” (Пс. 8:2)

33 Світ, як творіння Боже, є носієм Божого Слова. Він виражає особове ставлення Бога та його творче звернення до нас: “Невидиме ж Його [Бога], після створення світу, роздумуванням над творами, стає видиме: Його вічна сила і божество” (Рм. 1:20). Отці Церкви часто порівнювали світ із книгою, через яку відкриваємо її Автора. Набуваючи досвіду перебування в Божій присутності, люди здатні прославляти Бога “по всіх місцях Його правління!” (Пс. 103:22)

#### 04.1.2. Бог в історії

34 Бог об’являється людині не тільки як Творець і Вседержитель світу, а й як Отець і Спаситель Свого народу. Тому історія людства є святою історією Божої дії, оскільки сам Бог у ній являється і діє.

35 Бог відкрив Адамові та Єві, а через них усім людям, їхнє покликання продовжити діло сотворення: “Будьте плідні й множтеся і наповняйте землю та підпорядкуйте її собі.” (Бут. 1:28) Коли ж прародичі через своє гріхопадіння відпали від Бога, однак Бог не покидає людину і обіцяє дати їй Спасителя: “Воно [потомство жінки – Ісус Христос] розчавить тобі [змієві] голову.” (Бут. 3:15)

36 Людина, навіть утративши в гріхопадінні істинне пізнання Бога, не перестає шукати Того, хто є началом усього. Про такий пошук говорить святий апостол Павло до мешканців Афін: “Мужі-атеняни, зі всього бачу, що ви вельми побожні. Переходячи через ваше місто і приглядаючися до ваших святощів, я знайшов жертovníк, на якому було написано: Невідомому богові. Те, отже, чому ви, не відаючи його, поклоняєтеся, те я вам звіщаю. Бог, що створив світ і все, що в ньому, Він, будши Владикою неба і землі, не живе у рукотворних храмах.” (Ді. 17:22–24)

37 З-поміж людей, які “шукали Бога, чи, може, навпомацки не знайдуть його,” (Ді. 17:27) Бог об’являє Себе Аврааму, покликаючи його стати батьком усіх віруючих. Свою вірність обітниці потомства і землі Бог підтверджує, даруючи Авраамові сина Ісаака, а цьому – Якова. Тому, являючись Мойсеєві в палаючому кущі, щоб покликати його вивести Його народ з Єгипту – дому неволі, Суций Бог об’являє себе “Богом Авраама, Ісаака і Якова.” (пор. Вих. 3:15) “Богом батьків наших.” (Втор. 26:7) Переводячи ізраїльський народ через Червоне море, даруючи йому свої заповіді на горі Синай та вводячи його в Обіцяну землю, Бог показує, що Він не тільки входить в історію свого народу, але й кличе його до повноти життя в Ньому: “Я ходитиму проміж вас і буду вашим Богом, а ви будете Моїм народом.” (Лев. 26:12) Давидові, який бажав побудувати Йому дім, тобто храм, Бог обіцяє, що Сам збудує йому “дім”, тобто виведе з його

лона потомство – Месію, царство якого існуватиме повіки. (пор. 2 Сам. 7:11–16) Здійснення цієї обітниць Церква бачить в Ісусі Христі: “І Господь Бог дасть Йому престол Давида, Його батька, і Він царюватиме над домом Якова повіки, й царюванню Його не буде кінця.” (Лк. 1:32–33)

- 38 У Новому Завіті повнота Об’явлення осягнута в Єдинородному Сині, який споконвіку в лоні Отця і Отця об’являє. (див. Йо. 1:18) Сам Ісус стверджує, що “Хто мене бачив, той бачив Отця,” (Йо. 14:9) показуючи тим, що Він і Отець – одно. (див. Йо. 10:30) Таким чином Ісус Христос приносить повноту Об’явлення, оскільки Він є “образ невидимого Бога.” (Кл. 1:15) Христос – правдивий Бог і правдива людина – об’являє у Собі також і образ досконалої людини.
- 39 Церква вірує, що існує тільки одне єдине Боже Об’явлення людям, повноту якого приніс нам і передав Ісус Христос, так що іншого об’явлення не існує. Боже Об’явлення продовжує передаватися в Церкві – Тілі Христовому, таїнстві Христової присутності в історії.
- 40 У своєму богослужбовому житті Церква поєднує календарний рік із роком літургійним, історичний час – зі священним часом спасіння. У літургійному святкуванні історичні події земного життя Спасителя стають спасаючими таїнствами. Отак Бог продовжує діяти в історії аж до її остаточного звершення в зновупришесті Ісуса Христа. Якщо у Старому Завіті Бог об’являвся лише своїм вибранцям: патріархам, пророкам і царям, то в Новому Завіті усі члени Христової Церкви приймають Його Об’явлення.

## 04.2 Святе Передання

“Ти промовляв до нас устами слуг Твоїх, Пророків, провіщаючи нам прийдешнє спасіння; Ти нам дав закон на поміч Ангелів поставив охоронцями. А коли прийшла повнота часу, Ти говорив до нас через Самого Сина Твого, що Ним Ти і віки сотворив” (Анафора Літургії святого Василя Великого)

- 41 Бог Отець, який об’явив Себе через Свого Сина, Святим Духом дарує Своє життя вірним у Церкві. Це благодатне діяння Святого Духа, Який усім тим, що живуть у сопричасті з Богом, об’являє Істину і життя у ній, називаємо Святим Переданням. Бог, який “хоче, щоб усі люди спаслися і прийшли до розуміння правди,” (1 Тм. 2:4) тобто до Ісуса Христа, (див. Йо. 14:6) відкриває людям “тайни, сховані від початку світу,” (Мт. 13:35) а Його слово залишається непохитним і незмінним: “Те, що Бог об’явив на спасіння всіх народів, те й найласкавіше так уклав, щоб воно зберігалось непорушним вічно і було передане всім поколінням.”<sup>9</sup> Отже, Христос має бути проповідуваний усім народам і всім людям і щоб таким чином Об’явлення дійшло до всіх кінців землі.

---

<sup>9</sup> *Боже Слово, 7.*

42 Суттю Святого Передання, згідно зі святим Іринеєм Ліонським, є те, що у всіх одна і та ж сама віра: “всі приймають одного і того ж Бога Отця, і вірують в один і той же самий здійснений задум вочлочення Сина Божого, і знають один і той же дар Духа, зберігають одні і ті ж самі заповіді, і дотримуються одного ж і того ж устрою Церкви, і очікують того самого пришествя Господа і визнають те ж саме спасіння всієї людини – душі і тіла.”<sup>10</sup> За свідченням Святого Василія Великого Святе Передання, якого “навчив нас Господь, Апостоли проповідували, Отці зберегли, мученики укріпили,”<sup>11</sup> охоплює все те, що нам передане від самого Христа, вчення Апостолів і віру Церкви. Він же зазначає, що “з догматів, збережених у Церкві, одні маємо у вченні, викладеному у Писанні, а інші, які дійшли до нас через апостольське Передання, ми отримали у тайновведенні. І ті, й інші мають однакову силу в ділах благочестя [...]. Хто відкидатиме неписані звичаї, то пошкодить Євангеліє в головному і зведе проповідь до самих лише слів без жодного змісту.”<sup>12</sup> Святий Василій пов’язує Святе Передання з літургійним життям, зазначаючи, що воно, окрім сповідання віри у Пресвяту Тройцю, охоплює і знак хреста в обряді прийняття катехумена, поставі у молитві – поверненні на Схід, відречення від Сатани і його влади, триразове занурення під час Хрещення, стояння на недільному богослужінню, Епиклезу в Євхаристії, благословення води і єля тощо.<sup>13</sup>

#### 04.2.1 Апостольське передання

43 Слово Об’явлення Христос доручає своїм апостолам: “Слова бо, Тобою [Отцем] Мені дані, Я їм дав, і сприйняли вони їх [...]. Слово твоє я передав їм.” (Йо. 17:8; 14) Церква продовжує апостольське посланництво в передаванні Божого Об’явлення. Вона покликана проповідувати та пояснювати його. Для цього Христос зіслав Церкві Святого Духа, який настановляє її на всяку істину. (пор. Йо. 16:12) Церква передає Боже Об’явлення двома шляхами: усно – “за допомогою апостолів, які усним проповідуванням, прикладами й установами передали те, про що вони дізналися з уст Христа, живучи з Ним і бачачи Його дії, або те, чого вони навчилися від Святого Духа;”<sup>14</sup> і письмово: “тими апостолами і людьми з їх оточення, які, теж натхнені тим же Святим Духом, передали в письмовій формі Звістку Спасіння.”<sup>15</sup>

44 Христос обирає апостолів і посилає їх проповідувати Слово: “Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи [...], навчаючи їх берегти все, що Я вам заповідав.” (Мт. 28:19–20) Отримавши це післанництво в день Христового

<sup>10</sup> Пор. ІРИНЕЙ ЛІОНСЬКИЙ, *Проти ересей*, V, 20, 1 : PG 7, 1177

<sup>11</sup> ВАСИЛІЙ ВЕЛИКИЙ, *Бесіда 24. Проти савеліанів, Арія і аномеїв*.

<sup>12</sup> ВАСИЛІЙ ВЕЛИКИЙ, *Про Святого Духа. До Амфілохія, єпископа Іконийського*, 27.

<sup>13</sup> ВАСИЛІЙ ВЕЛИКИЙ, *Про Церковне Передання*.

<sup>14</sup> *Катехизм Католицької Церкви*, 76.

<sup>15</sup> *Боже Слово*, 7.

Вознесіння та силу Святого Духа в день П'ятдесятниці, апостоли починають проповідувати Христа й свідчити про Нього: “Оцього Ісуса Бог воскресив, – ми всі цьому свідки.” (Ді. 2:32) Подібно до Вчителя, учні передають Христове Євангеліє в живому слові проповіді, закликаючи зберігати його: “Бережи добре передання за допомогою Духа Святого, який живе в нас.” (2 Тм. 1:14)

45 Апостоли передали нам “все, що Ісус робив та що навчав від початку.” (Ді. 1:1) Про це свідчить і святий апостол Павло, звертаючись до вірних у Солуні: “Тож стійте, брати, і тримайтеся передань, яких від нас навчилися чи то усно, а чи листовно.” (2 Сл. 2:15) Церква завжди закликала вірних залишитися вірним навчанням Апостолів і таким чином зберегла незмінність Святого Передання, а тим самим і вірність Ісусові Христові. Суть Передання полягає саме у вірному слідуванні за Христом у Церкві у всіх поколіннях аж до кінця часів. Через це Святе Передання є незмінне, тому що його змістом є Ісус Христос, який той самий вчора, сьогодні і навіки. (пор. Євр. 13:8)

#### 04.2.2 Вірність Переданню

46 Неперервність Передання здійснюється в літургійному житті Церкви, у вченні Святих Отців, які свідчать Істину не за людськими спогадами, але маючи живий і безперервний досвід Святого Духа. Постійність того досвіду можлива у вірності навчанням апостолів, спадщині святих Отців, учительству Церкви, що й укріплює нас у надії на обітницю прийдешнього віку. Вірність Переданню є вірність новому життю в Христі, переданому Святим Духом апостолам, відтак єпископам, пресвітерам, дияконам і всіх вірним.

47 Перші християнські спільноти зберігали і передавали апостольське навчання, проповідували Боже Слово та жили ним, (пор. Флп. 2:6–11) постійно перебуваючи “в апостольській науці та спільності, на ламанні хліба й молитвах.” (Ді. 2:42) Зокрема, “ламаючи хліб”, християни пізнавали сповнення Євангелія та присутність серед них Христа, (див. Лк. 24:31) й одночасно звіщали прихід прийдешнього віку, живучи у цьому світі, але не будучи “від цього світу.” (пор. Йо. 15:19; 17:14) Ці слова можна застосувати вповні і до сьогоднішньої Церкви, яка продовжує в собі апостольське Передання. Вона не перестає закликати, на зразок апостола Петра, до покаяння і хрещення, обіцяючи дар Святого Духа, тому що “ для вас бо ця обітниця, і для дітей ваших, та й для всіх тих, що далеко, скільки б їх покликав Господь, наш Бог.” (Ді. 2:39) Передсмаком тих подій і приходу Царства Божого вірні мають у Пресвятій Євхаристії, в якій здійснюється зустріч і сопричастя Бога і людей. Це і є зміст Передання, яким Церква жила в апостольські часи, яким живе сьогодні й буде жити в прийдешньому віці.



